

การศึกษาจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุน: กรณีของนักลงทุนไทย ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

A Study of Investors' Psychological Investment: A Case of Thai Investors in the Stock Exchange of Thailand

สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ

บทคัดย่อ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นสถาบันซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ให้ดำเนินการในรูปแบบของหน่วยงานที่มีได้มุ่งหวังกำไรมาแบ่งปันกัน โดยทำหน้าที่เป็นตลาดหุ้นหรือศูนย์กลางซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปด้วยความมีระเบียบคล่องตัว และยุติธรรม อันจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน และยังผลให้เกิดการระดมเงินออมจากประชาชนไปลงทุนในกิจการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวม แต่ทั้งนี้การที่จะทำให้การลงทุนดังกล่าวประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ลงทุนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุน ตลอดจนมีหลักจิตวิทยาการลงทุน สามารถควบคุมตนเองได้เมื่อต้องตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ สำหรับหลักจิตวิทยาการลงทุนในงานวิจัยนี้มีทั้งหมด 4 ลักษณะ คือ การให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง การให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์

สำหรับระเบียบวิธีการวิจัย ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามกับนักลงทุนไทย ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในประเด็นคำถามตามหลักจิตวิทยาการลงทุน 4 ลักษณะดังกล่าวข้างต้น ในงานมหกรรมการลงทุนครบวงจรครั้งที่ 2 “สถานีลงทุนตลาดหุ้นใกล้ตัว (SET in the City 2003)” ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วมกับวารสารการเงินธนาคาร ระหว่างวันที่ 20-23 พฤศจิกายน พ.ศ.2546 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยงานดังกล่าวมีนักลงทุนไทยที่มีความสนใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Yamane ที่ 95 เปอร์เซ็นต์ ขนาดประชากรไม่จำกัดจำนวนและความคลาดเคลื่อนที่ ± 5 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างวันละ 100 คน จากการจัดงานทั้งหมด 4 วัน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จึงมีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

การทดสอบสมมติฐานเพื่อรายงานผลการวิจัย ผู้วิจัยใช้การทดสอบหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสถิติไค์สแควร์ (Chi-square) โดยทำการทดสอบที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลของการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ แต่เพศไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง

อายุมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง และการเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง แต่อายุไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์

สถานภาพ รายได้ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์

ลักษณะของการลงทุนมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ แต่ลักษณะของการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเองและการเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง

ABSTRACT

The Stock Exchange of Thailand is an institute initially proposed as part of the Second National Economic and Social Development Plan (1967-1971). It operates as a non-profit organization with the primary purpose being to provide a means for stock market or the center for stock transactions. Moreover, it is the first officially sanctioned and regulated securities market allowing mobility and justification of stock trading to further ensure investors' confidence. Consequently, such action permits additional circulation of public funds for commercial and industrial investments, which in some way assists the overall country's economy. However, to accomplish with the stated objectives, the success of the investments depends largely on investors' knowledge and understanding of fundamentals of investing, psychological aspects of investing, and the ability to make decisions under different circumstances. This research has explored the four aspects of the psychological side of making an investment. The features include level of significance given to being adventurous investors, level of significance given to being individual investors, level of significance given to being celebrated investors, and level of significance given to being guarded investors.

The research methodology assigned was distribution of questionnaires to Thai investors; the sample size that follows the 4 traits of investors with in the questionnaires. The sample size was obtained through convenience sampling among Thai investors attending the SET in the City 2003 convention held at Sirikit Convention Center on November 20-23, 2003. The determined sample size of 400 investors was derived from the application of the Yamane table at 95 percentage, indefinite population and 5 percent of deviation. In order to achieve the response from 400 investors, 100 samples were collected each day during the four-day convention until the targeted sample size was reached.

The relationships among the variables were tested by using the Chi-square method with the significant level of 0.05. The findings show that gender relates to the level of significance given to being adventurous investors, celebrated investors and guarded investors. However, gender does not coincide with the level of significance given to being individual investors. Age correlates with the level of significance given to being adventurous investors, individual investors and celebrated investors. On the contrary, age does not influence the significance given to being guarded investors.

Status, income, and education level interrelate with the significance given to being adventurous investors, individual investors, celebrated investors, and guarded investors.

Type of investment correlates with the significance given to being adventurous investors and guarded investors while contrasting to significance given to being individual investors and celebrated investors.

บทนำ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นสถาบันซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ให้ดำเนินการในรูปของหน่วยงานที่มีได้มุ่งหวังกำไรมาแบ่งปันกัน โดยทำหน้าที่เป็นตลาดหุ้นหรือศูนย์กลางซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นไปด้วยความมีระเบียบ คล่องตัวและยุติธรรม อันจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุน และยังผลให้เกิดการระดมเงินออมจากประชาชนไปลงทุนในกิจการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวม (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (1))

จากลักษณะการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เป็นแหล่งการลงทุนของนักลงทุนที่แสวงหาโอกาสในการสร้างความมั่งคั่งให้กับตนเองทั้งระยะสั้นและระยะยาว อาจจะต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่อาจจะทำให้ผู้ลงทุนมีภาวะการเสี่ยงต่อการลงทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (2)) จากการศึกษาของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2546 (3)) พบว่า นักลงทุนควรพิจารณาปัจจัยเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการลงทุน เนื่องจากปัจจุบันถึงแม้ว่าการเติบโตของตลาดหุ้นไทยมีแนวโน้มของการลงทุนที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่การศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดก่อนการลงทุน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นมาจากตัวของนักลงทุนเอง โดยจะต้องมีหลักจิตวิทยาในการลงทุนที่มีความมั่นคง และมีเหตุผลสามารถที่จะทำให้ตนเองไม่เกิดภาวะความเสี่ยงจากการลงทุน จากกรณีของการผันผวนของตลาดหุ้นไทย เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ.2546 ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ประกาศมาตรการควบคุมการเก็งกำไร โดยจะห้ามการซื้อขายในลักษณะของการหักกลบลบหนี้ (Net Settlement) ที่เปิดโอกาสให้นักลงทุนรายย่อยสามารถส่งบริษัทหลักทรัพย์หรือ โบรกเกอร์ซื้อและขายภายในวันเดียวกัน โดยรับหรือจ่ายเงินเฉพาะส่วนต่างของราคาหุ้นที่สั่งซื้อและขาย จากมาตรการดังกล่าวส่งผลให้เกิดการตื่นตระหนกสำหรับนักลงทุนที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการลงทุนและไม่สามารถควบคุมจิตวิทยาการลงทุนของตนเองได้ ทำให้เกิดความปั่นป่วนขึ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นถึงการลงทุนของนักลงทุนที่ยังขาดข้อมูลหรือความรู้ความเข้าใจในการลงทุน ซึ่งส่งผลต่อจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนที่อาจจะก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพทางการเงินของตนเองและโดยส่วนรวมได้ (ข่าวเศรษฐกิจไทยรัฐ, 2546) ซึ่งถ้าหากศึกษาในเรื่องของจิตวิทยาการลงทุนของ Robinson (2000) พบว่าจิตวิทยาการลงทุนตามแนวคิดของ Bailard Biehl และ Kaiser มี 4 ลักษณะ คือ

1. การเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure) คือ การเป็นนักลงทุนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และตัดสินใจแบบหุนหันพลันแล่นไม่รอบคอบ
2. การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist) คือ การเป็นนักลงทุนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง แต่ตัดสินใจอย่างรอบคอบระมัดระวังมีดุลพินิจถี่ถ้วน
3. การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง (Celebrity) คือ การเป็นนักลงทุนที่มีความเชื่อตามกระแส มักจะขาดความระมัดระวังในการลงทุน
4. การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian) คือ การเป็นนักลงทุนที่มีความระมัดระวังมาก ค่อนข้างวิตกกังวล มักรู้ข้อจำกัดของตนเองและกลัวการตัดสินใจ

จากจิตวิทยาการลงทุนทั้ง 4 ประเภทย่อมสะท้อนถึงแนวทางของการตัดสินใจในการลงทุน นักลงทุนย่อมมีปฏิกิริยาที่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงออกมาด้วยความมั่นใจหรืออาจจะมีความวิตกกังวลเกิดขึ้นในขณะเดียวกัน ความมั่นใจ

หรือความวิตกกังวลที่นักลงทุนมีจะสะท้อนไปยังแนวปฏิบัติของนักลงทุนนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการอย่างรอบคอบระมัดระวังหรือดำเนินการอย่างหุนหันพลันแล่น และขาดความระมัดระวัง ดังนั้นงานวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาจิตวิทยาการลงทุนว่าในปัจจุบันนักลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักลงทุนไทยแสดงออกในจิตวิทยาการลงทุนในประเภทใด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางให้ทราบถึงผลที่ตามมาในการแสดงออกซึ่งจิตวิทยาการลงทุนดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการศึกษาจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุน: กรณีของนักลงทุนไทยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษาและลักษณะของการลงทุน กับการใช้ระดับความสำคัญกับจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไทยทั้ง 4 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย

1. การเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure)
2. การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist)
3. การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง (Celebrity)
4. การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในปัจจุบันการเติบโตของตลาดหุ้นไทยมีแนวโน้มที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากความชัดเจนของนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมการลงทุนจากนักลงทุนไทย และนักลงทุนชาวต่างประเทศ ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่มีอัตราผลตอบแทนต่ำลง ยังผลให้มีนักลงทุนไทยพิจารณาหันมาลงทุนในตลาดหุ้นไทยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผลตอบแทนจากการลงทุนมีผลตอบแทนที่ดีกว่า แต่ถึงแม้ว่าการลงทุนในตลาดหุ้นไทยจะมีแนวโน้มของการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นก็ตาม นักลงทุนไทยจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการลงทุน เนื่องจากนักลงทุนไทยจะต้องมีภาวะความเสี่ยงในการลงทุน อีกทั้งจำเป็นต้องมีหลักจิตวิทยาการลงทุนเมื่อเกิดวิกฤติการณ์ในการตัดสินใจในการลงทุน ซึ่งหลักจิตวิทยาการลงทุนดังกล่าวจะเป็นแนวทางของการที่จะให้ทราบถึงความแปรปรวน

ทางด้านจิตวิทยาเมื่อเกิดภาวะความผันผวนในการลงทุน อีกทั้งยังเป็นวิธีการของบริษัทซื้อขายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่จะใช้เป็นแนวทาง เพื่อเป็นมาตรการการชี้แจงความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและมีเหตุผลเมื่อเกิดภาวะความผันผวนจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารอ้างอิง

จิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีบทบาทสำคัญต่อเสถียรภาพของแนวโน้มการเติบโตของตลาดหุ้นไทย กล่าวคือ ถ้าหากจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไม่มีความมั่นคงและไม่มีความเข้าใจ ตลอดทั้งไม่มีความรู้ในการลงทุนเท่าที่ควรแล้ว ผลที่ตามมาอาจจะก่อปัญหาความปั่นป่วนของการลงทุนที่ยากจะมีมาตรการการควบคุมความ ปั่นป่วนเหล่านั้นได้ ในทางตรงกันข้ามถ้าหากนักลงทุนมีความมั่นคงและมีความเข้าใจ ตลอดทั้งความรู้ในการลงทุนเป็นอย่างดีก็จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างจิตวิทยาให้กับตนเองในการลงทุนในตลาดหุ้น ซึ่งก็จะส่งผลต่อการเติบโตของการลงทุนและสร้างความมั่นคงในการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในส่วนนี้นักจิตวิทยาการลงทุนในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจะนำเรื่องของจิตวิทยาการลงทุนที่ Robinson (2000) ได้กล่าวถึงหลักจิตวิทยาการลงทุนตามแนวคิดของ Bailard Biehl และ Kaiser ได้อธิบายหลักจิตวิทยาการลงทุนใน 4 ลักษณะ คือ การเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure) การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist) การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง (Celebrity) และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian)

1. การเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure)

การเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure) เป็นนักลงทุนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง รวมถึงการเป็นผู้ที่มีความสุขในการตัดสินใจ ใช้ชีวิตอยู่กับความไม่แน่นอน และเมื่อต้องการตัดสินใจ ก็มักจะตัดสินใจแบบทันที โดยอาจจะไม่มีการไตร่ตรองให้เกิดความรอบคอบ รวมถึงการเป็นนักลงทุนแบบมุ่งหวังผลตอบแทนเป็นหลัก (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3))

จากลักษณะดังกล่าวข้างต้นมีส่วนคล้ายคลึงกับการมีบุคลิกภาพแบบ Introversion ตามที่ Jung (1969) ได้กล่าว

ว่าการมีบุคลิกภาพแบบ Introversion จะเป็นบุคคลที่มีความสนใจในความคิดและความรู้สึกของตนเอง มักจะหมกมุ่นอยู่กับความคิดและความรู้สึกของตนเอง ไม่สนใจสังคมภายนอก เป็นคนค่อนข้างเงียบและมีเหตุผลเป็นของตนเอง และมีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพของ Mosak (1977) ในส่วนของ The Ruling Type เป็นบุคคลที่ไม่สนใจผู้อื่นนอกจากตนเองมีความต้องการควบคุมคนอื่นให้ยอมรับในความคิดเห็นของตนเอง โดยเชื่อว่าตนเองมีแนวทางของการตัดสินใจที่มีเหตุผลเพียงพอ จากลักษณะบุคลิกภาพที่ Jung (1969) และ Mosak (1977) สามารถสะท้อนถึงจิตวิทยาที่อาจจะเกิดขึ้นกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัยที่อาจจะนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเองได้ เพราะอาจจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่นอกกลุ่มนอกทาง และพฤติกรรมที่ขาดสติในการตัดสินใจได้ เนื่องจากการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัยจะมีความคิดเห็นของตนเองเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางของจิตวิทยาที่มีผลต่อการตัดสินใจโดยไม่รู้ตัวเอง วิธีการที่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจกับอุปสรรคทางจิตวิทยาเหล่านี้ได้ คือ การจัดกระบวนการทางจิตวิทยาที่อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องในสถานการณ์ขณะนั้น (Kahneman and Riepe, 1998) นอกจากนี้ Kahneman และ Tversky (1982) กล่าวว่า การค้นหาเกณฑ์ที่มีความเป็นมาตรฐานและความถูกต้องมากกว่าการใช้ประสบการณ์แบบไม่ตั้งใจมาเป็นพื้นฐานการตัดสินใจในการลงทุน อาจทำให้เกิดความผิดพลาดและความเสียหายขึ้นได้

นักลงทุนที่เริ่มก้าวสู่ตลาดหุ้นหากประเมินความเฉลียวฉลาดและความสามารถของผู้อื่นต่ำ จะมีความหลงตัวเองได้ง่ายและมีความคิดเห็นว่าคุณเองสามารถคาดคะเนสถานการณ์ของการลงทุนได้เป็นอย่างดี ก็อาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดในการลงทุนได้ ซึ่งรวมถึงเมื่อนักลงทุนต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากแก่การตัดสินใจก็มักจะใช้เหตุการณ์ที่ผ่านมาเป็นกระจกมองหาหนทางที่แก้ไขปัญหาโดยมีความคิดเห็นที่ “เรารู้อยู่แล้วว่าควรจะทำอย่างไรแต่คนอื่นเขาไม่รู้” ซึ่งเป็นสิ่งที่ค่อนข้างอันตราย เนื่องจากตลาดหุ้นเปรียบเสมือนตลาดของการแข่งขันของนักลงทุนอื่นๆ ที่มีความรู้และความสามารถที่มีความแตกต่างกันมีความผันผวนไม่แน่นอนตลอดเวลา (Kahneman Slovic and Tversky, 1974) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Hadady (1983) พบว่า การประเมินความรู้

และความสามารถของนักลงทุนรายอื่นๆ ต่ำไป และทำให้รู้สึกว่าการคาดคะเนอนาคตเป็นเรื่องง่าย แต่ความจริงกลับกลายเป็นการสร้างเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป ซึ่งจะมีผลเสียมากกว่าผลดีในการลงทุน

2. การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist)

การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist) เป็นนักลงทุนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีความสุขในการตัดสินใจ เช่นเดียวกับนักลงทุนประเภทผจญภัย จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของการตัดสินใจที่มีความรอบคอบระมัดระวัง โดยนักลงทุนประเภทนี้จะมีดุลพินิจของการลงทุนที่มีความถี่ถ้วนที่

มุ่งหวังผลอย่างมีเหตุผลถ้าต้องลงทุนด้วยตนเอง แต่ถ้าหากว่าให้ความไว้วางใจกับผู้จัดการกองทุนมืออาชีพจัดการลงทุนให้แล้ว ก็มักจะไม่วางใจให้เกิดความวุ่นวาย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3))

จากลักษณะจิตวิทยาของนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเองดังกล่าวข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบกับแนวคิดของอนุสร จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล (2546) ในเรื่องเกี่ยวกับจริต 6 ศาสตร์ในการอ่านใจคนพบว่า นักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเองจะมีลักษณะคล้ายกับจิตวิทยาแบบศรัทธาจิตที่มีการพิจารณาในเรื่องของจุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางการแก้ไข โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1: จิตวิทยาแบบศรัทธาจิต

จริต	ลักษณะ	จุดแข็ง	จุดอ่อน	แนวทางการแก้ไข
ศรัทธาจิต	1. ยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคลหลักการหรือความเชื่อ	1. มีพลังจิตสูงเข้มแข็ง	1. ความเชื่ออยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นในตนเอง อาจจะมีผิดพลาดได้	1. พิจารณาหลักเหตุผล พิจารณาเหนือความเชื่อ
	2. ยึดถือยึดมั่นในสิ่งที่ตนเองเชื่อและศรัทธา	2. พร้อมที่จะเสียสละเพื่อผู้อื่น	2. ยิ่งศรัทธามากปัญหา ยิ่งลดน้อยลง	2. ใช้ปัญญานำทาง ใช้ศรัทธาเป็นพลังขับเคลื่อน
	3. คิดว่าตนเองเป็นคนดี นำศรัทธาประเสริฐกว่าคนอื่น	3. ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม	3. จิตใจคับแคบไม่ยอมรับความคิดที่แตกต่าง	3. เปิดใจกว้าง รับความคิดใหม่ๆ
	4. เป็นคนจริงใจพูดมีหลักการ	4. มีพลังขับเคลื่อนมหาศาล	4. ไม่ค่อยประนีประนอม	4. ลดความยึดมั่นถือมั่นในตนเองหรืออุดมการณ์
		5. มีลักษณะความเป็นผู้นำ		

ที่มา: อนุสร จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, 2546. จริต 6 ศาสตร์ในการอ่านใจคน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอัมรินทร์ พรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), หน้า 14.

จากตารางที่ 1 พบว่า นักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเองที่มีลักษณะคล้ายกับจิตวิทยาแบบศรัทธาจิต มีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนในตัวของตัวเอง ซึ่งต้องอาศัยการพัฒนาจุดแข็งให้มีระดับที่สูงขึ้น ในขณะที่แก้ไขจุดอ่อนให้กลายเป็นจุดแข็ง โดยอาจจะอาศัยแนวทางการแก้ไขเป็นพื้นฐานของพัฒนาจุดแข็ง และแก้ไขจุดอ่อนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้จากการศึกษาของ Lakonishok Shleifer

และ Vishny (1994) พบว่า การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเองควรจะมีความรู้ของหลักการของตลาดหุ้นมีทั้งข่าวดีและข่าวร้ายต่างๆ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อราคาหุ้นในช่วงสั้นๆ เท่านั้น ซึ่งโดยพื้นฐานของนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเองมักจะมีความรอบคอบระมัดระวังอยู่แล้ว ดังนั้นการเพิ่มโอกาสของการได้รับผลประโยชน์จะต้อง

อาศัยหลักการทางสถิติเข้ามาช่วยในการพิจารณาความ ระเบิดระวังและความรอบคอบเหล่านั้น ซึ่ง Odean (1998) กล่าวว่า การได้มีโอกาสในการคำนวณค่าเฉลี่ยความหวัง เวลาช้อนหลัง การดูแลการเปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นตาม หลักของทฤษฎีการลงทุน การพินิจพิเคราะห์ความเสี่ยงที่ เกิดขึ้น เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้การลงทุนบังเกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

3. การเป็นนักลงทุนประเภทขอมมีชื่อเสียง (Celebrity)

การเป็นนักลงทุนประเภทขอมมีชื่อเสียง (Celebrity) เป็นนักลงทุนที่มีความวิตกกังวล ในขณะที่เดียวกันก็มักจะ เป็นนักลงทุนที่ตามกระแสกลัวที่จะตกข่าว จึงมักจะ ตัดสินใจเร็วโดยขาดความระเบิดระวัง ซึ่งโดยส่วนมากแล้ว จะเป็นลูกค้าของบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์มากกว่าจะ เป็นลูกค้าของผู้จัดการกองทุน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3))

สิ่งสำคัญที่สุดในตลาดหุ้น คือ การควบคุมความตื่น ตระหนกของตนเองไว้ให้ดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอารมณ์ ในการตัดสินใจ ซึ่งมีผลมาจากจิตวิทยาของนักลงทุน โดย ส่วนมากแล้วการควบคุมอารมณ์ตามที่ Thaler (1993) กล่าวถึง มีขั้นตอนดังนี้

1. การบันทึกความรู้สึกนึกคิดลงบนกระดาษ
2. เน้นเรื่องข้อเท็จจริงอย่าพยายามหาข้ออ้างให้กับ พฤติกรรมของตน
3. เรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังให้ชัดเจน
4. ระบุปัจจัยทางบวกและทางลบ
5. ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถในการศึกษา ปัญหาอย่างพินิจพิเคราะห์
6. คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

จากการศึกษาของ Belsky และ Gilovich (1999) พบว่า ในปี 1980 ทีมรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา มี ข่าวลือเกี่ยวกับการเล่นแชร์พีระมิด (Pyramid) โดยผู้ที่เล่น แชร์จะได้รับเงินตอบแทนถึง 16,000 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งทำ ให้ทุกๆ คนมีความแตกตื่นตามกระแสของการเล่นแชร์ ครั้งนั้น ผลปรากฏว่ามีคนมากกว่า 100,000 คน เบิกเงินสด 1,000 ดอลลาร์สหรัฐจากธนาคาร โดยนัดพบกับนายหน้า เพื่อมอบเงินให้ โดยมีความหวังว่าจะได้ผลตอบแทน 16,000 ดอลลาร์สหรัฐกลับคืนมา ความโลภดังกล่าวทำให้ สูญเสียเงินไปเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการเล่นแชร์เป็นสิ่ง

ที่ผิดกฎหมาย ซึ่งเรื่องราวดังกล่าวสอดคล้องกับความโลภ ตามกระแสในตลาดหุ้น โดย Epstein และ Garfield (1992) พบว่านักลงทุนในตลาดหุ้นจะถูกอิทธิพลตามกระแส โดยมี ดัชนีว่าด้วยความโลภ (Greed Index) ประเภทหนึ่งที่จะ เตือนใจให้นักลงทุนมีจิตวิทยาที่เข้มแข็ง ซึ่งจะเตือนให้นัก ลงทุนทราบถึงวิกฤติที่ซ่อนเร้นในตลาดหุ้น กล่าวคือ เมื่อ ดัชนีราคาหุ้นอยู่ในระดับสูงก็จะดึงดูดให้กระแสของการ ลงทุนมีจำนวนมาก นักลงทุนเหล่านั้นคิดหวังแต่ผลกำไร มองข้ามวิกฤติการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทำให้ราคาหุ้นทรุด เมื่อราคาหุ้นสูงขึ้นไปเรื่อยๆ ผลกำไรได้พอสมควรแต่ก็ยัง ไม่ตัดสินใจที่จะขายหุ้นเหล่านั้น โดยมีความคิดว่า “ขอให้ ได้มากกว่านี้หน่อย และมากกว่านี้หน่อย” ซึ่งสิ่งเหล่านี้มี ผลพวงมาจากความโลภที่เกิดขึ้นกับนักลงทุนโดยส่วนมาก

4. การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian)

การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian) เป็น นักลงทุนที่มักจะมีความระเบิดระวังรอบคอบค่อนข้าง ละเอียด และมีความวิตกกังวลมาก อีกทั้งยังเป็นคนที่รู้จัก ข้อจำกัดของตนเองและกลัวการตัดสินใจ ดังนั้นในการ ลงทุนมักจะมีใจเต็มใจที่จะมอบความไว้วางใจกับ ผู้จัดการกองทุนเมื่ออาชีพเข้ามาช่วยในการจัดการลงทุน และมักมีความพอใจที่จะลงทุนแบบรอรับผลประโยชน์ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3))

การศึกษาของ Kahneman และ Riepe (1998) พบว่า ที่ทัศนคติมีผลต่อพฤติกรรม ทั้งนี้ทัศนคติของตนเองอาจเกิดขึ้นมาจากการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น การเขียน การพูดคุย เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลโดยการต่อพฤติกรรมที่ เกิดขึ้น ดังนั้นการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์จะมีข้อ จำกัดในตนเองในการลงทุน ถึงแม้ว่าตนเองจะมีความ รอบคอบละเอียดก็ตาม การที่จะทำการเป็นนักลงทุน ประเภทผู้พิทักษ์เกิดประโยชน์สูงสุด จะต้องพยายามหา ผู้จัดการกองทุนมืออาชีพที่มีความรู้และประสบการณ์ใน การลงทุนสูง ตลอดทั้งมีความซื่อสัตย์และจริงใจ ทั้งนี้ผู้ ลงทุนอาจจะตรวจสอบจากผลการดำเนินงาน รวมถึง ประภาศนียบัตรด้านวิชาชีพทั้งทางด้านการงานและ จรรยาบรรณเป็นบรรทัดฐานในการตัดสินใจ (Ploeg, 1985)

การตรวจสอบความรู้และประสบการณ์ของผู้จัดการ กองทุนมืออาชีพ ถ้านักลงทุนมีความระเบิดระวังรอบคอบ และมีความละเอียดในการลงทุนแต่ละครั้ง โดยข้อมูลที่นัก

ลงทุนสามารถพิจารณาผู้จัดการกองทุนมืออาชีพในด้านความรู้และประสบการณ์ ผู้จัดการกองทุนมืออาชีพควรมีความรู้ในเรื่องดังนี้ (Granville, 1960)

1. อัตราเงินปันผล (Yield)
2. แนวโน้มระยะสั้น (New-term Trend)
3. แนวโน้มผลกำไร (Earning Trend)
4. ผลประกอบการปีก่อน (Past Year's Performance)
5. แนวโน้มกำไรข้างเคียง (Profit Margin Trend)
6. แนวโน้มเงินปันผลต่อหุ้นต่อปี (Earning Per Share Yearly Trend)
7. อัตรากำไรตามราคาตลาด (Price-earning Ratio)
8. การค้างค้างของหุ้น (Shares Outstanding)
9. แนวโน้มที่ต่อต้าน (Resistance Trend)
10. แนวโน้มที่สนับสนุน (Support Trend)

นอกจากนี้ นักลงทุนจะต้องติดตามข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา ถึงแม้ว่าจะมีผู้จัดการกองทุนมืออาชีพก็ตาม จากการศึกษาของ Hadady (1983) พบว่า การประสานข้อมูลและประสบการณ์ของนักลงทุน กับผู้จัดการกองทุนมืออาชีพจะทำให้โอกาสของการได้ผลตอบแทนของการลงทุนในตลาดหุ้นมีแนวโน้มที่ผู้ลงทุนมีระดับความพึงพอใจสูง

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในส่วนของระเบียบวิธีการวิจัยของการศึกษาจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไทยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักลงทุนไทย ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถามที่มีองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1

รายละเอียดขององค์ประกอบส่วนที่ 1 จะเป็นการสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยข้อความจะเป็นเรื่องของ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษา และลักษณะของการลงทุนของนักลงทุนไทย

ส่วนที่ 2

รายละเอียดขององค์ประกอบส่วนที่ 2 จะเป็นการสอบถามข้อมูลทัศนคติความคิดเห็นในเรื่องการให้ระดับความสำคัญกับจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไทยทั้ง 4 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย

1. การเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure)
2. การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist)
3. การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง (Celebrity)
4. การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian)

2. แหล่งข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการลงทุนของนักลงทุนไทยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นงานวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยมีกำหนดแหล่งข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งผู้วิจัยจะได้ข้อมูลดังกล่าวจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรงจากการใช้แบบสอบถาม โดยคำถามที่ผู้วิจัยกำหนดจะมี 2 ประเภทคือ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทัศนคติความคิดเห็นในเรื่องของการให้ระดับความสำคัญกับจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไทย สำหรับแหล่งข้อมูลในลักษณะที่สอง คือ ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นการเก็บรวบรวมค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือตำรา วารสารและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าวทั้งในด้านทฤษฎีและแนวคิดเพื่อนำมาประยุกต์ใช้และอ้างอิงกับงานวิจัยนี้ให้มีความน่าเชื่อถือและถูกต้อง

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตดังนี้

3.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากนักลงทุนไทยในงานมหกรรมการลงทุนครบวงจรครั้งที่ 2 “สถานีลงทุนตลาดหุ้นใกล้ตัว” (SET in the City 2003) ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วมกับวารสารการเงินธนาคารระหว่างวันที่ 20-23 พฤศจิกายน พ.ศ.2546 ณ ศูนย์การประชุมแห่ง

ชาติสิริกิติ์ โดยงานดังกล่าวมีนักลงทุนไทยที่มีความสนใจเป็นจำนวนมาก

3.2 การกำหนดตัวแปรที่ศึกษา

การกำหนดตัวแปรที่ศึกษาสำหรับงานวิจัยนี้จะมีตัวแปร 2 ประเภท คือ

3.2.1 ตัวแปรข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษาและลักษณะของการลงทุนของนักลงทุนไทย

3.2.2 ตัวแปรข้อมูลทัศนคติ ซึ่งได้แก่ ทัศนคติความคิดเห็นในเรื่องของการให้ระดับความสำคัญกับจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไทยทั้ง 4 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย

3.2.2.1 การเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure)

3.2.2.2 การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist)

3.2.2.3 การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง (Celebrity)

3.2.2.4 การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian)

สำหรับการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity) ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของจิตวิทยาการลงทุนได้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาก่อนที่จะมีการแจกแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม ในส่วนของการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ผู้วิจัยจัดทำ Pre-test แบบสอบถามดังกล่าวกับนักลงทุนไทยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 30 คน จากบริษัทหลักทรัพย์แห่งหนึ่ง เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ด้วยค่า Cronbach's alpha โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย (Adventure) มีค่าความน่าเชื่อถือได้เท่ากับ 0.81

2. การให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง (Individualist) มีค่าความน่าเชื่อถือได้เท่ากับ 0.75

3. การให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง (Celebrity) มีค่าความน่าเชื่อถือได้เท่ากับ 0.79

4. การให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ (Guardian) มีค่าความน่าเชื่อถือได้เท่ากับ 0.80

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สอบถามกับนักลงทุนไทยในงานมหกรรมการลงทุนครบวงจรครั้งที่ 2 “สถานีลงทุนตลาดหุ้นในใกล้ตัว (SET in the City 2003)” ซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ร่วมกับวารสารการเงินธนาคาร ระหว่างวันที่ 20-23 พฤศจิกายน พ.ศ.2546 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เนื่องจากจำนวนของนักลงทุนไทยมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Yamane ที่ 95 เปอร์เซ็นต์ ขนาดของประชากรไม่จำกัดจำนวน และความคลาดเคลื่อนที่ ± 5 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างวันละ 100 คน จากการจัดงานทั้งหมด 4 วัน จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้จึงมีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน

5. วิธีการทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการทางสถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้มีรายละเอียดดังนี้

1. การรายงานผลของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและทัศนคติความคิดเห็นในเรื่องของการให้ระดับความสำคัญกับจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไทยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะรายงานผลด้วยสถิติแบบพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยรายงานเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ ระดับการศึกษา และลักษณะของการลงทุนของนักลงทุนไทยกับการให้ระดับความสำคัญกับจิตวิทยาการลงทุนของนักลงทุนไทยทั้ง 4 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย

จากผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า สถานภาพของ นักลงทุนไทยมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. สมมุติฐานที่ 4: รายได้ของนักลงทุนไทยมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์

จากผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า รายได้ของนักลงทุนไทยมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. สมมุติฐานที่ 5: ระดับการศึกษาของนักลงทุนไทยมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์

จากผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ระดับการศึกษาของนักลงทุนไทยมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียงและการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

6. สมมุติฐานที่ 6: ลักษณะของการลงทุนของนักลงทุนไทยมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์

จากผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ลักษณะของการลงทุนของนักลงทุนไทยมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ แต่ลักษณะของการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง และการเป็นนัก

ลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทสรุป

การสรุปผลการวิจัยในหัวข้อการศึกษาจิตวิทยาการลงทุน: กรณีของนักลงทุนไทยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถอธิบายได้ตามคุณสมบัติของนักลงทุน โดยเริ่มจากเพศของนักลงทุนมีความสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ แต่เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเองจากลักษณะการไม่มีความสัมพันธ์ดังกล่าว นักลงทุนจะต้องให้ความระมัดระวังในการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางการแก้ไข ตลอดจนการพิจารณาเกี่ยวกับการลงทุนที่ให้มีความสำคัญกับตัวเลข และเป็นผู้ที่มีหลักวิเคราะห์แบบนักคณิตศาสตร์ รวมถึงการเป็นผู้มีหลักทฤษฎีในการคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3); อนุสร จันทรพันธ์ และบุญชัย โกลธธนากุล, 2546; Lakonishok Shleifer and Vishny, 1994; Odean, 1998)

อายุของนักลงทุนมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตนเอง และการเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง แต่อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์จากลักษณะการไม่มีความสัมพันธ์ดังกล่าว จะต้องมี การพิจารณาเพิ่มเติมในเรื่องของทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรม โดยการสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความระมัดระวังมากขึ้น รวมถึงการให้ความสำคัญกับผู้จัดการกองทุนมืออาชีพ โดยพิจารณาจากความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ก็จะทำให้ผลตอบแทนของการลงทุนในตลาดหุ้นมีแนวโน้มจะทำให้ผู้ลงทุนมีระดับความพึงพอใจสูง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3); Granville, 1960; Hadady, 1983; Kahneman and Riepe, 1998; Ploeg, 1985)

สถานภาพ รายได้ และระดับการศึกษาของนักลงทุนมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย การเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัว

ของตนเอง การเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์

ลักษณะของการลงทุนมีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทผจญภัย และการเป็นนักลงทุนประเภทผู้พิทักษ์ แต่ลักษณะของการลงทุนไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ระดับความสำคัญกับการเป็นนักลงทุนประเภทเป็นตัวของตัวเอง และการเป็นนักลงทุนประเภทชอบมีชื่อเสียง จากลักษณะการไม่มีความสัมพันธ์ดังกล่าว การพิจารณาโดยการให้ความระมัดระวังในการพิจารณาจุดแข็งจุดอ่อน และแนวทางการแก้ไข ตลอดจนการพิจารณาเกี่ยวกับการลงทุนให้ความสำคัญกับตัวเลขและมีหลักวิเคราะห์แบบคณิตศาสตร์ รวมถึงการเป็นผู้ที่มีหลักทฤษฎีในการคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3); อนุสร จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, 2546; Lakonishok Shleifer and Vishny, 1994; Odean, 1998) รวมถึงการพิจารณาการควบคุมความตื่นตระหนกของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอารมณ์ในการตัดสินใจ การเชื่อข้อมูลที่ไม่มีความจริงและหวังผลจนลืมนการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ จนกลายเป็นความโลภขึ้นมา (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546 (3); Belsky and Gilovich, 1999; Epstein and Garfield, 1992; Thaler, 1993)

บรรณานุกรม

- ข่าวเศรษฐกิจไทยรัฐ. 2546. “ตลาดหุ้นร้อนปรอทแตก: โคนมือดีปล่อยข่าวทุบหุ้นหวังซื้อของถูก” ไทยรัฐ (18 กันยายน 2546): 8.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2546 (1). **ก้าวแรกสู่การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2546 (2). **ความมั่งคั่งใครบ้างไม่ยอมก้ม**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2546 (3). **เงินทองต้องใสใจ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- อนุสร จันทพันธ์ และ บุญชัย โกศลธนากุล. 2546. **จริต 6 ศาสตร์ในการอ่านใจคน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อัมรินทร์ พรินติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

- Belsky, G., and Gilovich, T. (1999). **Why Smart People Making Big Money Mistakes and How to Correct Them**. New York: Simon and Schuster.
- Epstein, I., and Garfield, D. (1992). **The Psychology of Smart Investing**. New York: John Wiley and Sons.
- Granville, J.E. (1960). **A Strategy of Daily Stock Market Timing for Maximum Profit**. New York: Prentice Hall.
- Hadady, R.E. (1983). **Contrary Opinion, How to Use It for Profit in Commodity Futures**. New York: Hadady Publications.
- Jung, C.G. (1969). **The Structure and Dynamics of the Psyche**. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.
- Kahneman, D., and Riepe, M. (1998). “Aspects of Investor Psychology,” **The Journal of Portfolio Management**, 24: pp.52-65.
- _____; Slovic, P.; and Tversky, A. (1974). **Judgement Under Uncertainty: Heuristics and Biases**. Cambridge England: Cambridge University Press.
- _____, and Tversky, A. (1982). “The Psychology of Preferences,” **Scientific American**, 246: pp.160-173.
- Lakonishok, J.; Shleifer, A.; and Vishny, R.W. (1994). “Contrarian Investment, Extrapolation and Risk.” **The Journal of Finance**, 49, 5: pp.1541-1578.
- Mosak, H.H. (1977). **On Purpose: Collected Papers of Harold H. Mosak**. Chicago: Alfred Adler Institute.
- Odean, T. (1998). “Are Investors Reluctant to Realize Their Losses?” **Journal of Finance** LIII, 5: pp.1775-1798.
- Ploeg, F. vander. (1985). “Rational Expectations, Risks and Chaos in Financial Markets,” **Economic Journal**, 96.
- Robinson, M. (2000). **Investing Basics**. New York: Dorling Kidersley Publishing, Inc.
- Thaler, R.H. (1993). **Advance in Behavioral Finance**. New York: Russell Sage Foundation.

ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด: แนวทางเพื่อการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยแนวใหม่ของไทย
(เขียนร่วม) 3. การสร้างความเป็นผู้นำขององค์กรเพื่อการ
ได้เปรียบทางการแข่งขันทางธุรกิจ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ สำเร็จ
การศึกษา Ph.D. in Leadership and Human Behavior,
United States International University, San Diego, U.S.A.;
M.L.A. in Mass Communications, Oklahoma City
University, Oklahoma, U.S.A.; และนิเทศศาสตรบัณฑิต
(การประชาสัมพันธ์) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปัจจุบันดำรง
ตำแหน่งคณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มี
ผลงานทางวิชาการประเภทงานวิจัย 1. The Interpersonal
Relationships Between Managers and Their Subordinates,
and its Affects on Job Satisfaction and Organizational
Climate 2. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในองค์กรกับ
คุณค่าของบุคคลอันมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงาน:
กรณีของบริษัทต่างประเทศที่ดำเนินการในประเทศไทย
3. การเปรียบเทียบบทบาทของพนักงานสตรีระดับหัวหน้า
กับระดับปฏิบัติการที่มีต่อความสำเร็จในหน้าที่การงาน:
ศึกษากรณีของธนาคารพาณิชย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล 4. การศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจและ
ความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานระดับหัวหน้าเพศ
ชายและหญิง 5. การผสมผสานวัฒนธรรมในองค์กรกับ
ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีม: ศึกษากรณีของอุตสาหกรรม
เคมีภัณฑ์และพลาสติกในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
6. ทศนคติของคณะกรรมการบริหารในสหพันธ์แรงงานไทย
ที่มีต่อรูปแบบการจัดการความขัดแย้ง 7. การศึกษาระดับชา
วอารมณ์ของพนักงานในองค์กร 8. การศึกษาจิตวิทยาการลง
ทุนของนักลงทุน: กรณีของนักลงทุนไทยในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย 9. การยอมรับหลักการบรรษัทภิบาลของผู้
ถือหุ้น: ศึกษากรณีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน
ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (กำลังดำเนินการ) ประเภทตำรา 1.
ภาวะผู้นำ 2. การวิจัยธุรกิจ 3. Business Ethics (กำลังดำเนิน
การ) 4. Organizational Behavior: Theories and Concepts
(กำลังดำเนินการ) ประเภทบทความ อาทิ 1. ผู้บริหารกับ
โครงการคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน 2. ความ
ร่วมมือระหว่างสถาบันเพื่อการประหยัคงบประมาณภายใต้